

Dr. H.F. Kohlbrugge

Het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde, 1 Joh. 1 vers 7

"En de Heere zeide tot Mozes: u zult tot Farao zeggen: alzo zegt de Heere: Mijn zoon, Mijn eerstgeborene, is Israël; en Ik heb tot u gezegd: Laat Mijn zoon trekken, dat hij Mij diene! Maar u hebt geweigerd, hem te laten trekken; zie, Ik zal uw zoon, uw eerstgeborene, doden!" (Exod. 4: 22, 23) Dat waren plechtige woorden van de Heere tot Farao, en zeiden zoveel als: "Erken Mijn Christus, of u verliest het beste wat u hebt; geef Hem de eer, of u bent verloren." De volstrekte noodzakelijkheid van Christus niet half, maar geheel aan te nemen, of anders de toorn Gods over zich te moeten zien komen, zal toen wellicht ook aan Mozes nog niet geheel duidelijk zijn geweest; althans werd bij Hemzelf vervuld wat hij aan Farao had te prediken en te betuigen, te weten Gods oordeel en zijn bedreigingen.

Toen Mozes op de weg naar Egypte in de herberg was, kwam de Heere hem tegen en zocht hem te doden. Dat hij de Heere oorzaak gegeven had om hem te doden, zien wij daaruit, dat Zippora een stenen mes nam en de voorhuid van haar en Mozes' eerstgeboren' zoon besneed. Het is zeer waarschijnlijk, dat Mozes aan zijn vrouw, reeds voordat zij de eerstgeborene verkregen had, de waarheid en de noodzakelijkheid der besnijdenis herhaaldelijk zal hebben voorgehouden, maar dat Zippora zich steeds daartegen verzet zal hebben, omdat haar laat ik hier eens de uitdrukking gebruiken de "*bloedtheologie*" in haar gehele omvang, in haar betekenis en toepassing op haarzelf, tegen de borst stuitte. Het mag ook wel als zeker worden aangenomen, dat Mozes in deze zaak aan zijn Zippora toegegeven heeft. Dat kon echter zo niet blijven. Werd de Waarheid, zoals die in Jezus is, in het huis van Mozes zelf niet gehandhaafd, hoe zou hij de Naam des Heeren voor Farao kunnen handhaven! Mozes zelf moest met zijn Zippora voelen, hoezeer de toorn Gods te vrezen is, opdat hij ook zonder schroom aan Farao zou kunnen prediken: "*Wilt u niet omkomen, zo doe de wil des Heeren, geloof!*"

Het is daarom, dat de Heere hem tegenkwam in de herberg en hem in een plotseling doodsgevaar bracht. Dat zag zijn liefhebbende vrouw, die reeds lang de bestraffing des Heiligen Geestes met zich had omgedragen en lang genoeg de waarheid Gods had tegengestaan. Nu verstaat zij wat het in heeft zich tegen de genade te kanten, en het bloed der verlossing niet in al zijn geldigheid te willen erkennen. Zij wordt gehoorzaam, hoewel met tegenstribbelen; zij besnijdt haar eerstgeboren zoon en raakt met diens voorhuid de voeten van de stervende Mozes aan. Toen liet de Heere van hem af, toen verliet hem de dood, en zij riep uit: "Zo heb ik u dan weder, gelijk toenmaals, toen ik u voor de eerste maal ontving, en dat door bloed: gij zijt mij een bloedbruidegom."

Dat is alles wat de vrouw nog uiten kan, Goddelijk verrast door zulk plotseling herstel, door zo'n snelle ommekeer, uit de dood in het leven, terwijl zij in de besnijdenis het afleggen en de dood van de oude mens, en tegelijk het schuldverzoenende en levenwekkende van het bloed van Christus, als in een gelijkenis, aanschouwde. Laat het ons niet bevreemden, dat Zippora zich zolang in haar ziel tegen een waarheid heeft kunnen kanten, welke zij herhaalde malen van Mozes vernomen heeft. In de grond zijn wij

allen van die waarheid afkerig, als de toepassing er van op ons moet gemaakt worden. Wij allen zoeken het leven in eigen hand te houden, en willen derhalve niet graag erkennen, dat het bij ons een afgesneden zaak is; wij behagen ons in onze kennis, vleien er ons mede en voelen ons daarbij zeer voldaan; daarom zijn ons ook de eenvoudigste waarheden dikwijls zo onverstaanbaar; want dat het bij ons uit is, en er slechts zo bij God in Christus leven voor ons is en genade, en dat in gerechtigheid Gods, ziet, dat wil ons op de duur maar niet bijblijven.

Hoe het nu bij ons mensen uit is, en er alleen in het bloed van Christus leven in gerechtigheid voor ons is, alsmede dit, dat wij zulks, en hoe wij zulks hebben te weten en te erkennen, wens ik u, Geliefden, in deze ure met allen nadruk voor te houden; al is het dat ik reeds een en andermaal u dit voor ogen stelde, zo acht ik het evenwel noodzakelijk dit wederom te doen, omdat ik heb opgemerkt, dat velen van u daaromtrent nog niet tot helderheid zijn gekomen.

De Apostel spreekt:

1. Van een bloed, dat reinigt.
2. Hij zegt, dat dit het bloed is van Jezus Christus, Gods Zoon.
3. Hij betuigt, dat dit bloed reinigt van alle zonde.

I. De Apostel spreekt van een bloed, dat reinigt.

1. Hoe hebben wij dit te verstaan? Meent de Apostel het misschien zó, dat wij daarbij aan iets anders te denken hebben, bijvoorbeeld aan gehoorzaamheid, of aan dood, en dat wij het ons derhalve zo hebben te verklaren, als wilde de Apostel zeggen: Zijn gehoorzaamheid stelt ons tot gehoorzamen, of: zij bedekt onze ongehoorzaamheid; of: Zijn dood is de dood van onze dood en neemt onze dood van ons af? Hoezeer dit ook waarheden zijn, welke wij elders bij de Apostelen vinden uitgesproken, zo kan het hun toch wel niet onverschillig zijn geweest, of zij "gehoorzaamheid" of "dood" of "bloed" geschreven hebben. De Heilige Geest, een Geest van alle waarheid en gerechtigheid, heeft de Apostelen noodwendig altijd zodanige woorden laten schrijven, die de juiste uitdrukking waren van wat die Geest, tot troost der Gemeente, wilde gezegd hebben. Als onze Heere bij de inzetting van het Avondmaal zegt: "Deze drinkbeker is het nieuwe testament in Mijn bloed, hetwelk voor u vergoten wordt" (Luc. 22: 20); als de Apostelen zich zo uitdrukken: "Zo hebt dan acht op de gehele kudde, over dewelke u de Heilige Geest tot opziensers gesteld heeft, om de Gemeente Gods te weiden, welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed" (Hand. 20:28); en wederom: "In Hem hebben wij de verlossing door Zijn bloed, de vergeving der misdaden" (Ef. 1: 7); en wederom: "Gij zijt nabij geworden door het bloed van Christus" (Ef. 2:13); en wederom: "Gij zijt niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost uit uw ijdele wandeling, die u van de vaders overgeleverd is, maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam." (1 Petrus 1: 18, 19)

Als wij in de Brief aan de Hebreëen lezen: "Hij is door Zijn eigen bloed eenmaal ingegaan in het heiligdom, en heeft een eeuwige verlossing teweeggebracht"; en bij Johannes in het Boek der Openbaring: "Die ons heeft liefgehad en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed (Hoofdstuk 1: 5), en op een andere plaats: "Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed" (Hoofdstuk 5: 9); en wederom: "Zij hebben hun lange klederen gewassen en hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams; daarom zijn zij voor de troon van God, en dienen Hem dag en nacht in Zijn tempel" (Hoofdstuk 7: 14, 15); en wederom: "Zij hebben overwonnen door het bloed des Lams (Hoofdstuk 12:1 1); als Hij, des Vaders eeuwige Woord, Zelf voorgesteld wordt als zijnde bekleed met een kleed, dat met bloed geverfd was (Hoofdstuk 19:13), dan zijn dit geen ijdele woorden, en er kan daarmee niet hetzelfde zijn gezegd, als met de woorden "gehoorzaamheid" of "dood" wordt te verstaan gegeven, maar dan moet zulks hoger en dieper liggen.

2. Moeten wij vele Schriftuitleggers geloven, dan zijn zodanige aanduidingen van bloed aan de Boeken van Mozes ontleend, zodat de uitdrukkingen "bloed" en "wassen, reinigen en heiligen in het bloed" uit deze Boeken door de Apostelen zijn overgedragen in hun geschriften. Weliswaar werden onder de eerste huishouding, zoals een Apostel schrijft, "alle dingen bijna door bloed gereinigd naar de Wet" (Hebr. 9: 22). Nu vragen wij echter: berustte dan dit alles op willekeur? Had God aan Mozes niet geboden, dat bijna alles door bloed moest worden gereinigd? Ging dit zelfs niet zo ver, dat, toen het ganse huis Gods in de woestijn, de tabernakel, gereed was, alles en alles door bloed moest gereinigd worden? Kan men beweren, dat de heilige God dit alles verordend heeft, zonder dat zulks een betekenis zou hebben? Had de Heere niet tot Mozes gezegd: *"Zie toe, dat gij het alles maakt naar het voorbeeld, hetwelk u op de berg getoond is"*?

- (1) Mag men van God beweren, dat Hij met mensen en beesten als 't ware zou spelen? Nee, er moet volstrekt een grond in Gods gerechtigheid aanwezig zijn, waarom Hij verordineerd heeft, dat alles door of in bloed moest gereinigd worden. Moest het alleen de dood betekenen, dan behoefde de Heilige Geest niet te bevelen, dat men al het bloed van het offerdier uitdrukken en aan de bodem van het altaar uitgieten moest.
- (2) Dan ware het geen noodzakelijkheid geweest, dat de hogepriester alle jaren met bloed in het heiligdom ging, om daarmee de Ark des verbonds en het verzoendeksel tot zevenmalen toe te besprengen. Dan ware het genoegzaam geweest, het bevel te geven, dat de dieren eenvoudig moesten gedood of geslacht worden; nu daarbij echter uitdrukkelijk werd bevolen, dat het bloed der dieren of aan de bodem van het altaar uitgegoten of in het heiligdom moest gedragen worden, zo heeft de Heilige Geest daarmee aangetoond, dat dit uitgieten van het bloed voor het Aangezicht des Heeren, dit reinigen door of in bloed, dit voor Gods Aangezicht verschijnen met bloed, een noodzakelijkheid was, die haar grond had deels in de toestand, waarin de mens zich bevond, deels in het Wezen Gods en in de geaardheid van Zijn Wet, zodat deze verordening, naar welke bijna alles door bloed moest gereinigd worden, naar een eeuwige Geest gegeven werd. Het was dan in geen dele een willekeurig gekozen beeld, zodat de Heere bijvoorbeeld evengoed het uitgieten van water had kunnen bevelen, nee, maar het beeld moest beantwoorden aan datgene, wat er in de hemel te doen was, en wat ook voor al het volk in Israël gedaan werd.

3. Dit zal ons nog duidelijker worden, als wij bedenken, dat het bloed der dieren, die als zondoffer en brandoffer, of, zoals het naar het Hebreeuws meer nauwkeurig heet: "voor de zonde" en "tot opgang in de hoogte" geslacht werden, rein maakte, daar integendeel het bloed van mensen de mens zélf onrein maakte. Maakte niet het bloed der kraamvrouw haar zeven dagen onrein? Moest zij na deze zeven dagen niet drie en dertig dagen in het bloed harer reiniging blijven? Moest niet een vrouw, die de vloed des bloeds in haar vlees had, zeven dagen als onrein in afzondering zijn? Werd in zo'n toestand niet door het bloed alles onrein gemaakt, het leger, waarop men gelegen had, en alle ding, dat men aanroerde? Moesten dan niet twee tortelduiven gebracht worden, een "voor de zonde" en een "tot opgang in de vlammen", dat is: als zond- en als brandoffer, opdat men genadiglijk bedekt of verzoend werd, voor de Heere? Zegt de Heere niet daarbij uitdrukkelijk: "Zo zult gij de kinderen Israëls afzonderen van hun onreinheid, opdat zij in hun onreinheid niet sterven, als zij Mijn tabernakel, die in het midden van hen is, verontreinigen zouden"? Men ziet daaruit: Het bloed eens mensen maakt hem onrein, hij blijft in deze onreinheid tot aan de avond, dat is, totdat zijn dag voorbijgegaan, wég is, en Gods nieuwe dag aanbreekt; of tot aan de achtste dag, dat is tot aan de eerste dag der week, de dag der opstanding en der nieuwe schepping; of zelfs na de zeven dagen nog drie en dertig dagen voor een zoon, elke dag genomen voor een levensjaar van onze Heere hierbeneden in het vlees, en het dubbele, zes en zestig dagen, voor een dochter, omdat voor het zwakkere en zwakste deel voor deszelfs dubbele schuld ook dubbel het heil door de hand des Heeren bereid is. En wederom ziet men ook hier: de reiniging van het bloed geschiedt door vreemd bloed, dat aan het altaar werd uitgedrukt.

4. Wanneer wij nu dit en al wat ik meer uit het derde Boek van Mozes aanhalen kon, maar de tijd zou mij ontbreken, met heilige aandacht overwegen, dan moeten wij er volkomen van overtuigd zijn, dat het een

noodzakelijkheid was, die haar grond heeft in de toestand der mensen en niet minder ook in het wezen van Gods Wet, dat alles met bloed gereinigd zou worden; en dat wij derhalve de woorden des Heeren als ook die der Apostelen, dat namelijk, het bloed van Christus voor ons uitgegoten of vergoten is, opdat wij in hetzelfde vergeving of reiniging van zonden hebben, niet maar hebben te verstaan als een bloot beeld, maar naar de waarachtige en eigenlijke zin van het woord "bloed."

De vraag is nu: *Hoe hebben wij het te verstaan, dat het noodzakelijk was, dat zodanige reiniging in het bloed geschiedde?*

Antwoord. Er staat geschreven Genesis 9:4: "Het vlees met zijn ziel, dat is zijn bloed, zult gij niet eten"; en Leviticus 3:16 en 17: "Alle vet zal des Heeren zijn; dit zij een eeuwige inzetting voor uw geslachten, in al uw woningen: geen vet noch bloed zult gij eten"; en hoofdstuk 17, 14: "Het bloed is de ziel van alle vlees, zijn bloed is voor zijn ziel; daarom heb Ik tot de kinderen Israëls gezegd: gij zult geens vleses bloed eten, want de ziel van alle vlees dat is zijn bloed; zo wie dat eet, zal uitgeroeid worden."

Is dus de ziel van alle vlees zijn bloed, en is het bloed voor zijn ziel, zo is ook onze ziel ons bloed, en is ons bloed voor onze ziel. Verontreinigden naar de Wet van de vloed des bloeds des mensen en al hetgeen hij aanroerde, dan had dit noodwendig deze betekenis, dat, aangezien het bloed des mensen zijn ziel is, al dat wat uit zijn ziel en uit zijn zielsleven te voorschijn kwam, hem verontreinigde, dat bijgevolg zijn gehele innerlijke bestaan, zijn ziel en zijn zielsleven onrein was. Daar nu al wat geschreven is, tot onze lering is geschreven, zo moeten wij daaruit besluiten, dat onze ziel, geheel ons innerlijk bestaan, ons zielsleven, geheel en al onrein is. Moest nu vreemd bloed, het bloed van een lam, van een duif of een ander vogel gebracht en vergoten worden, om het onreine bloed, het onreine zielsleven genadiglijk te bedekken, zo had dit dewijl immers het brengen der vogels en van het offervee een prediking was van Christus, noodwendig deze betekenis, dat het bloed van Christus ons van ons onreine bloed reinigt. Was het bloed van de offerdieren voor het bloed des zondaars, en moest de hogepriester met een gedeelte daarvan in het heiligdom ingaan, om voor het Aangezicht des Heeren te verschijnen, en moest het overige bloed aan de bodem des altaars uitgegoten worden, Zo had dit noodwendig deze betekenis: dat het bloed van Christus voor ons bloed was, dat hetzelfde deels uitgegoten werd voor ons bloed, deels voor des Heeren Aangezicht gesprengd werd in plaats van ons bloed.

5. Uit al het tevoren gezegde zal het ons nu duidelijk zijn, dat al zulke verordeningen en bevelen Gods niet op willekeur gegrond waren, maar op een innerlijke noodzakelijkheid, voortspruitende uit het Wezen Gods en het eeuwiggeldend van Zijn Wet, in verband met onze zonde.

De Wet Gods dringt altijd door tot op de oorzaak. Is de oorzaak weggenomen, dan ook de werking. Zij laat zich niet zo zeer in met de vrucht als wel met de boom. Ware de Wet een menselijke vinding, naar vleselijke denkbeelden van reiniging, dan zou die wet hebben voorgeschreven, dat bijvoorbeeld niet de moeder, maar de vrucht, die uit haar was voortgekomen, de reiniging behoefde; evenals de mens gewoonlijk zichzelf wel aanklaagt vanwege de zonden, die bij hem naar buiten komen, maar zeldzaam van daaruit de gevolgtrekking maakt omtrent zijn eigenlijke innerlijke toestand. Bij de kraamvrouw was haar innerlijke IK, haar eigen zielsleven, dat in het bloed was, in werking gekomen, het had voortgebracht? Wat? Wel, wat des doods was, een onreine ziel, een onrein bloed drage echter de straf, omdat het iets heeft willen voortbrengen. Hier bekenne de mens, dat hij voor de Wet een vervloekte is, dat hij niets anders verdiend heeft dan dat zijn ziel ter aarde uitgegoten worde; hij belijde zijn reiniging in het vreemde bloed, en brenge zijn vrucht, zijn werk, zijn doen voor het Aangezicht Gods, en erkenne zo, dat het met al wat hij heeft voortgebracht een afgesneden zaak is.

6. Heeft God niet gezegd: "Ten dage, als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven"? Wie is ons leven, zo niet God? Hebben wij niet dit ons leven door moedwillige ongehoorzaamheid prijsgegeven? Wat zijn wij dan nog, al is het ook, dat wij van God gemaakt zijn geworden tot een levende ziel? Wat is onze ziel afgescheiden van God, Die het hoogste goed is? Wat zal onze ziel, wat zal ons innerlijke nog beginnen, nu al wat in ons is, zodanig is geworden, dat enkel dood en verderf er in woont, en dus niets anders dan wat

des doods en wat verdorven is er uit voortkomen kan? Is het niet alleszins overeenkomstig de wetten van reiniging, dat, als u een vat met goede drank wilt vullen, u dan eerst al wat in het vat bedorven is er uit giet? Handelt u niet overeenkomstig alle wetten van reinheid, als u het vat in stukken breekt, indien het door de bedorven inhoud zelf in de grond bedorven is geworden, en u nu een ander vat neemt? Indien nu ons bloed, onze ziel, ons leven, ons innerlijke IK, - niet zoals God ons heeft geschapen, maar zoals wij door moedwillige overtreding geworden zijn, - geheel verdorven en gans vervreemde is van alle waarachtige leven, ja, de dood is toegefallen, is het dan niet overeenkomstig de eeuwige wetten, dat dit ons bloed, waarin onze ziel is, dit ons innerlijke IK, ter aarde uitgegoten zij, opdat wij gans geen eigen wezen en bestaan meer hebben? Gelijk echter naar de Wet het uitgieten van vreemd bloed voor het bloed des zondaars geschiedde, opdat zijn bloed niet zou uitgegoten worden, maar hij daarvan zou gereinigd worden, zo komt daarin het Wezen Gods en het eeuwig geldende van Zijn Wet, en voorts de eeuwige genade des te heerlijker aan de dag!

II.

1. Laten wij nu zien, wat de Apostel getuigt van het bloed van Jezus Christus, de Zoon van God. Zo schrijft de Apostel: "Hieraan hebben wij de liefde gekend, dat Hij Zijn leven (Grieks: zijn ziel) voor ons gesteld heeft" (1 Joh. 3: 16). En van onze Heere Zelf lezen wij, dat Hij gezegd heeft: "Ik stel Mijn leven (dat is: Mijn ziel) voor de schapen" (Joh. 10 vs. 15); en wederom: "Daarom heeft Mij de Vader lief, overmits Ik Mijn leven (Mijn ziel) afleg, opdat Ik hetzelfde (dezelve) wederom neme" (Joh. 10:17); en wederom: "De Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, en zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen" (Matth. 20: 28); en wederom: "Dat is Mijn bloed, het bloed des nieuwe testaments, hetwelk voor velen vergoten wordt, tot vergeving der zonden." (Matth. 26 vs. 28)

O, mij dunkt, wij moeten het uit de woorden "hetwelk vergoten wordt" of woordelijk: "uitgegoten" wordt, verstaan, hoe het in het Wezen Gods lag, hoe het overeenkomstig zijn Wet was, hoe derhalve God daarin verheerlijkt werd, hoe Zijn gerechtigheid daarin openbaar werd, dat het bloed van onze Heere Jezus Christus voor ons vergoten werd. Want als wij in overweging nemen, Wiens dit bloed is, waarvan de Apostel spreekt, welk een Naam Hij draagt, Die Zijn bloed voor ons heeft vergoten, dan ligt het bewijs voor de noodzakelijkheid van het bloedvergieten tot uitdelging van onze zonden reeds genoegzaam daarin, dat zodanig Een, Die zo'n Naam draagt, Zijn bloed voor ons heeft vergoten.

En wel een noodzakelijkheid van de zijde Gods!

Evenwel niet een zodanige noodzakelijkheid van Gods zijde, alsof God volstrekt bloed had willen zien, omdat Hij bloed zien wilde, namelijk om daarin zijn wraak of een afkoeling Zijns toorns te hebben, zoals mensen zich, helaas, wreken; evenmin een zodanige noodzakelijkheid, volgens welke onze Heere, Die te prijzen is in eeuwigheid, daartoe gehouden, verbonden en verplicht geweest ware om Zijn bloed te vergieten, alsof Hij zulks had moeten doen; maar deze noodzakelijkheid lag in het Wezen Gods en in zijn Wet, in verband met onze toestand, waarin wij door onze afval van God zijn geraakt, zij had haar grond in Gods eeuwig barmhartigheid en in het voornemen van Zijn genade.

2. Immers naar deze barmhartigheid en naar dit voornemen van Zijn genade behaagde het Hem, ons, die dood waren in zonden en misdaden, uit genade zalig te maken, ons levend te maken, ons, die vertreden lagen in ons bloed, toe te roepen: *Leef! Ja, gij zult leven* (Ezech. 16:6). Naar het voornemen van Zijn genade heeft het Hem behaagd, ons weer onbestraffelijk voor Zich te stellen in het leven van Christus. God echter, - dat wij het maar meer mochten verstaan! - is rechtvaardig in al Zijn wegen. Hij kan niet maar zo, zonder genoegdoening, de zonde vergeven. Hij kan niet maar zo het leven de zodanigen schenken, die zelf hun leven door eigen moedwil verlaten en prijsgegeven hebben, die ook alles wat zij van Hem ontvingen en door Hem waren, Hem in het Aangezicht geworpen hebben, zoals wij dit immers hebben gedaan. Ware dat mogelijk, dan had de ganse instelling van het uitgieten van het bloed van bokken en stieren ter uitdelging van zonden niet plaats gehad; dan zou God zulks niet verordend hebben als schaduwen der toekomstige dingen; dan zou Hij er ook niet zo op hebben aangedrongen, dat een mens zich in zodanig bloed liet reinigen; dan zou Hij aan Israëel, opdat zij zulke reiniging, zulk rein-gemaakt-zijn in het bloed,

niet zouden verachten, niet hebben aangezegd: *"Ik ben de Heere uw God, daarom zult gij u heiligen, en heilig zijn, dewijl Ik heilig ben."*

Waarlijk, een God, Die met zulke verheven woorden "opdat gij heilig zijt, dewijl Ik heilig ben" bij een volk er op aandringt, dat zij zich van hun onreinheid in het bloed, dat voor de onreinheid vergoten werd, reinigen zouden, en van wie wij zulke vreselijke dreigingen horen voor zoveel men dit bloed onrein achtte, zodat Hij zulks met uitroeiing van voor Zijn Aangezicht liet straffen, Die moet zo'n reiniging in het bloed op grond van Zijn eeuwige gerechtigheid hebben ingesteld en verordend.

3. Hoe zou men kunnen denken, dat de heilige God Zich met het onreine en onheilige kan ophouden, dat Zijn rechtvaardige toorn of heilig misnoegen tegen de onreinheid niet zal ontbranden. Zouden wij waarlijk menen, dat Hij die kan verdragen? Wij zelf, kunnen wij nalaten te reinigen? Ja, reinigen wij niet, zoveel wij immer vermogen, onze zieken, zelfs onze doden?

En wat is nu wel onreiner in de ogen Gods dan ons leven, onze ziel, dan ons innerlijke IK? Kan het leven zich verenigen met de dood, de gerechtigheid met de ongerechtigheid? En nu wij van God geheel en al zijn gescheiden en vervreemd, zodat ook niet een sprankje van het leven Gods, geen ademtocht van het leven Zijns Geestes, van het leven in Zijn gerechtigheid in ons gevonden wordt, zou het nu in overeenstemming zijn te brengen met het leven Gods, dat wij, zoals wij zijn, zonder dat er iets geschiedde, weer opgenomen werden in Zijn leven? Dit moge geloven wie wil, maar zulke beweringen druisen in tegen het diep gevoel van wat recht en overeenkomstig gerechtigheid is. Nee, dat wij weer tot God gebracht worden, dit kan in geen anderen weg geschieden, dan in zulk een, die aan de gerechtigheid en heiligheid Gods beantwoordt.

4. De volkomen uitdrukking echter van deze gerechtigheid en heiligheid vinden wij in de eeuwige en onvergankelijke Wet Gods. De Wet kan nooit gebroken worden, en is het, dat wij ze verbreken, dan moeten wij weer twee andere tafelen zoeken, opdat ons daarop dezelfde woorden opnieuw geschreven worden (Ex. 34). De Wet Gods wil meer dan de dood des mensen, als hij door zijn overtreding gestorven is. Zij kan met deze dood niet eens tevreden zijn, zij wil het vorige leven, gelijk dat bij God en uit God is, terughebben. De Wet heeft de volstreekte handhaving van eeuwige gerechtigheid en heiligheid op het oog; zij bedoelt de eer en heerlijkheid Gods. Zou de Wet dit haar doel hebben bereikt, indien wij zo maar, zonder meer, bij God aangenomen en in Zijn leven weer opgenomen werden, - wanneer niet datgene, wat thans het onze is, ons binnenste IK ons leven, onze ziel, ons bloed, waarin dit Gode en van Zijn gerechtigheid vijandige IK huisvest, ter aarde uitgegoten werd, zodat daarvan geen druppel meer in ons te vinden ware?

Zulks kon echter bij ons niet plaats hebben zonder onze volkomen vernietiging, en zelfs zo kon dit niet eens plaats hebben. Oog voor oog, tand voor tand, ziel voor ziel, bloed voor bloed, dit zijn de eeuwige grondtrekken van hetgeen rechtvaardig en billijk is. Wie bloed vergiet, een mens voor een mens, diens bloed moet vergoten worden; immers God heeft de mens in Zijn Beeld gemaakt, zo staat er geschreven (Gen. 9: 6).

De eeuwige God, Die Zijn werk niet wil verwoest hebben, zal ook zijn eeuwige gerechtigheid, de heiligheid van Zijn Wet weten te handhaven. Datgene, wat Hij in Zijn Beeld geschapen heeft, moet Hij ook in Zijn Beeld weer hebben.

5. Laat ons dan de barmhartigheid Gods erkennen en Hem vanwege Zijn ontferming loven, dat Hijzelf in de Geliefde het heeft teweeggebracht, wat wij van onze kant eeuwig schuldig waren weer te herstellen.

Het leven Gods kon in ons niet zijn en heersen, noch wij in dat leven, tenzij dat ons leven, ons bloed en daarin onze ziel, ons innerlijke IK, werd uitgegoten. Dan had God ons echter moeten vernietigen; maar een ziel laat' zich niet vernietigen; of God had andere mensen moeten maken, en wij bleven vernietigd. Nu heeft het echter de God van alle barmhartigheid behaagd, naardien bij Hem een geloofsleven bedoeld werd, om een Mens te laten komen voor ons mensen, Wiens Naam "Jezus" is, een Rechtvaardige voor onrechtvaardiger, en Hij heeft die gezalfd met Zijn Heilige Geest; Deze heeft voor ons Gode Zijn bloed,

zijn ziel, Zijn binnenste IK uitgegoten. Zo lief heeft God een wereld gehad, dat Hij het beste, dat Hij had, voor dezelve overgaf, Zijn heilig Kind Jezus, Zijnen eniggeboren Zoon. Wat wij niet vermochten, dat deed de Zoon van God Zelf voor ons; Hij heeft zijn ziel, Zijn bloed voor ons overgegeven; Hij liet dat ter aarde uitgieten, en in dit bloed werd ons binnenste IK, onze ziel, ons bloed beschouwd als zijnde van de aarde weggenomen, als zijnde van het Aangezicht Gods ten enenmale weg- en uit het midden gedaan.

III. De Apostel betuigt, *dat dit bloed, het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, ons reinigt van alle zonde.*

1. Wij hebben zo straks vernomen, dat ons binnenste IK, onze ziel, ons bloed door God beschouwd wordt als zijnde van de aarde weggenomen, als zijnde uit het midden gedaan, en wel daarin, dat het bloed van Jezus Christus voor ons werd uitgegoten. Daar wij evenwel, Zolang wij hier zijn, nog vlees en bloed met ons omdragen, zo dragen wij ook dat, wat en hoe wij zijn, namelijk dit innerlijke IK, dit heilloze zielsleven, alles wat uit ons voortkomt en wat ons leven uitmaakt, nog met ons om. Dit is echter onophoudelijk op geheel andere wijze bezig, dan de nieuwe schepping, waarin God in Christus alles goedge maakt heeft, het met zich brengt. Het staat Gode gedurig in de weg; ons leven is altoos, geheel en al het tegenovergestelde van het leven Gods. Ons innerlijke IK verzet zich onophoudelijk tegen het IK van Jehovah; het wil het alles altijd geheel anders doen, dan God het doet naar Zijn raad. Van de raad Gods kan dit IK niets begrijpen; zijn verstand beoordeelt alles naar de zeer enge gezichtskring, waarin het om zich heen kan zien. Het kan niets zien van de heerlijkheid Gods; het kent geen andere heerlijkheid dan de vermeende heerlijkheid van het zichtbare. Wat het zien wat het tasten kan, dat gelooft het; te geloven, waar niets gezien wordt, dat valt hem niet in. Van gerechtigheid heeft het geen verdere begrippen, dan die met het zelfbelang in verband staan. Van heiligheid weet het niets verder, dan wat bij hem heilig moet zijn. Wil God gerechtigheid, zo wil het volstrekt eigen gerechtigheid handhaven.

Ten allen tijde heerst er in ons innerlijke IK een verdraaidheid en verkeerdheid, zo erg, dat men er bijna geen naam aan kan geven. Ons IK leeft in de zichtbare dingen, beweegt zich daarin, en heeft geen orgaan, geen bevattingsvermogen voor de onzichtbare dingen Gods. Als er moed geëist wordt, dan is er moedeloosheid, en als er erkenning van moedeloosheid plaats moet hebben, dan is er moed. Moet er geloof zijn, dan gelooft men niets, en men lacht God in het Aangezicht; daarentegen heeft men een groot geloof, waar een geloof als een mostaardzaad veel groter zijn zou, dan ons allergrootste geloof. Moet er geduld zijn, dan wil men terstond het begeerde hebben; en als men het hebben kan, dan wil men het niet, omdat men daarbij niet zelf verheerlijkt wordt. Waar liefde moet zijn, daar is het hart toegesloten, en waar men moest doodslaan, daar laat men leven. Altijd bezig zijnde met anderen, zo is men altijd heilig, waar anderen "zondaars" zijn; en waar men zichzelf in waarheid als zondaar moest erkennen, daar zou men zijn vermeende heiligheid wel willen vasthouden.

2. Dat zijn zo enige zonden, waarvan ons het bloed van Jezus Christus reinigt. Wie zou al zijn overtredingen kunnen tellen? Wie de afdwalingen verstaan? "Reinig mij van de verborgen afdwalingen", bidt David; en wederom: "Zo Gij, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat, Heere, wie zal bestaan?" Wij behoeven niet lang in ons eigen hart te turen om met schrik te ontwaren, hoe het er met ons innerlijke IK, hoe het er in onze ziel uitziet. Ik behoef hierbij niet op te tellen de zonden, die zich naar buiten vertonen. Gaven wij meer acht op onszelf, dan zouden wij niet doen, als degenen, die boze zweren hebben; wat naar buiten zich openbaart, moest ons tot erkenning brengen, wat ons innerlijke IK jegens God is; welk een vijandschap daarin schuilt tegen Gods genade, welk een verschrikkelijke dood daarin is tegen het leven Gods, tegen het heersen en regeren van Zijn genadige, alleen goede en wijze wil, tegen het beproefde van Zijn heilig Woord, tegen het heerlijke en getrouwe van al Zijn wegen. Het zij ons genoeg, dat de Apostel geen enkele zonde heeft uitgesloten, maar met één pennenstreek geschreven heeft: van alle zonde reinigt ons dit bloed.

3. Hoe reinigt het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, ons echter van de zonde? Al heeft ook dit bloed zulks eens voor altijd gedaan, toen het voor ons vergoten werd; al wordt ook ons leven als uitgeschud beschouwd voor het Aangezicht van God, omdat Christus, geprezen in eeuwigheid, zijn ziel, Zijn

binnenste IK voor ons aan God overgaf; al is het ook een eeuwige waarheid, dat wij met Christus door het bloed Zijns kruises eens voor altijd van ons bloed, van ons leven, en van al wat daaruit te voorschijn is gekomen, zijn gereinigd en geheiligd geworden, Zo is het toch wederom niet zo daarmee gelegen, alsof wij door onze dagelijks zonden, waarvan ik er enige opnoemde, God niet voortdurend reden gaven om op ons te toornen. Dat hebben alle heiligen Gods, die ooit geleefd hebben, wel anders gevoeld. Hoe menigmaal lezen wij in de Psalmen: "*Wees mij genadig, o God, wees mij genadig.*" Nu, dit "wees mij genadig" moeten wij niet alleen dan bidden, als wij ons aan uiterlijke overtredingen, aan grote en zware overtredingen, zoals wij die noemen, hebben schuldig gemaakt, maar er moet bij ons een voortdurend bewustzijn in de Heilige Geest aanwezig zijn, dat wij waarlijk naar ons inwendig bestaan, naar ons zielsleven ons dagelijks elke genade, elk bewijs van Gods gunst geheel onwaardig maken, opdat wij ons niet gedragen als degenen, die zich beroemen, omdat zij iets geworden zijn, maar als de zodanigen, die in gedurige ootmoed wandelen met hun God, erkennende, dat wij in waarheid en altijd van het hoofd tot de voeten melaats zijn, en onze naaste slechts kunnen toeroepen: *Onrein, ik ben onrein!*

Bij zo'n erkentenis van hetgeen wij naar ons innerlijke IK voor God zijn, zullen wij het ook wel erkennen, dat God in Zijn recht zonde zijn, als voor de voeten van Zijn heiligheid ons ganse leven, met al wat er in en aan is, werd uitgedrukt en uitgegoten, zodat wij vanwege zijn waarheid en gerechtigheid omkwamen. Wij zullen daarbij dan ook erkennen en belijden en er ons in de Heilige Geest hartelijk over verheugen, dat God, de heilige God, naar Zijn barmhartigheid, het bloed van Zijnen eigen Zoon voor ons heeft laten uitgieten ter vergeving van al onze gruwelijke en grote zonden, die dagelijks uit ons innerlijke IK opkomen, en waarmee wij ons verontreinigen. Dan zullen wij ook weten en verstaan, dat het eenmaal vergoten bloed van Gods Zoon een voortdurende werking heeft, om ons rein te wassen van al ons onreine bloed en ons rein te bewaren voor het Aangezicht des Vaders.

4. Voor wie is nu echter zo'n reiniging van alle zonden in het bloed van de Zoon van God? Voor alle mensen zonder onderscheid? Dat zegt de Apostel niet, veelmeer schrijft hij: "Indien wij in het licht wandelen, gelijk Hij in het licht is." Bijgevolg dan, ja dan en ook dan alleen! Maar wat is dan "in het licht te wandelen"? Laat ons eerst vragen, wat het is, dat God in het licht is. Ja, wat weten wij daarvan? Wie heeft het licht gezien, waarin God woont? Dat behoeven wij ook niet te zien. Dat leert ons de Heilige Geest wel, Die allen overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel. De Apostel spreekt niet van een licht, dat onze bevassing zou te boven gaan; hij spreekt van een licht, dat dengene vertroost, die het verschrikkelijke van de macht der duisternis kent. De Apostel spreekt van een licht, evenals de Psalmist, wanneer die zegt: "Den oprechten gaat het licht op in de duisternis, Hij is genadig, en barmhartig en rechtvaardig" (Psalm 112: 4) En gelijk de Gemeente bidt: "Laat Uw Aanschijn over ons lichten!" (Psalm 80:4 en elders)

In de Tabernakel woonde God in een gedurige donkerheid. Deze donkerheid, was zij donkerheid of veelmeer was zij licht, licht van de liefde van God voor het verbroken en verslagen gemoed? Werd het niet genezen door de zegen des hogepriesters, waarin deze, van de Ark des verbonds en het verzoendeksel teruggekeerd zijnde, de Naam des Heeren en Zijn heerlijkheid van het verzoendeksel af op zo'n gemoed legde? Was voor zo'n gemoed, bij al het donkere, in dit donker niet alles licht op en rondom de genadetroon? Van zo'n licht nu spreekt de Apostel hier. En wie wandelen nu in het licht, gelijk God in het licht woont? Sla Jesaja 1 op en 2 Timothéüs 3 vers 15. Nee, die wandelt niet in het licht, die zichzelf viert, zichzelf vleit als ware hij iets, wat hij evenwel niet is; nee, dan wandelt men niet in het licht, als men eigenlijk toch maar zichzelf zoekt, en niet hetgeen van de naasten is, eigen eer in plaats van de ere Gods, eigen vroomheid in plaats van gerechtigheid Gods, de wereld en de hoogmoed des vleses in plaats van de onvergankelijke goederen.

Maar daar wandelt men in het licht, waar men niet aan zijn eigen rechtvaardigheid vasthoudt, maar in alles de Heere de ere geeft, dat Hij alles alleen in zijn hand heeft, en dat bij Hem alleen de heiligheid is. Wie de Heere de ere niet geeft, diens bloed is op hemzelf. Wie onze Heere Jezus Christus niet liefheeft, diens bloed is op zijn hoofd. Wie het echter van zichzelf erkent, dat hij een dood aas is, en dat al het vet

de Heere toekomt, diens bloed is van hem af en op de Heere, opdat Hij hem in Zijn bloed rein gemaakt hebbe. En wie zulks van zichzelf erkent, in die is het leven des Zoons Gods waarachtig, en zijn leven is in de Zoon.

Geliefde Broeders en Zusters! Een ieder uwer beproeve zichzelf! Wie zijn eigen ziel liefheeft en zijn eigen vet, dat is: in eigen heiligheid, wil behouden, die zal zijn ziel verliezen en zichzelf in het verderf gestort hebben. Wie echter verstaat, hoe het met de zonde gesteld is, hoe het er met zijn innerlijke IK uitziet, en die van zichzelf niets anders weet, dan dat hij een onreine is uit een onreine; wie zulks ook van hart voor God belijdt, en het hem om gerechtigheid te doen is, die geve alle eigen gerechtigheid er vrijmoedig aan. Al lag hij ook als verteerd terneder, door het gevoel van Gods toorn en omdat zijn hand dagelijks zwaar op hem is, hij zal afstand doen van zichzelf en neervallen voor het Aangezicht Desgenen, Die om niet in gerechtigheid stelt, en bij het aanschouwen van het Lam, Dat voor onze zonden werd geslacht. zo'n bekennt, dat hij dagelijks en gedurig gereinigd wordt en gereinigd moet worden van Zijn onrein bloed, in het bloed van Christus, en hij verstaat de taal: "Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij; en hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, Die mij liefgehad heeft en Zichzelf voor mij overgegeven heeft." (Gal. 2: 20)

Zo zij ook uw leven, - u hebt het ook om niet; - want alleen zo is ons het leven Christus, en het sterven gewin.
AMEN.

Gehouden te Elberfeld 1 November 1846 's voormiddags.